

TALHA APAK

Yeminli Mali Müşavir (YMM)
talha.apak@paradergi.com.tr

İstanbul Tahkim Merkezi uluslararası başvuru merkezi olarak görev yapmak üzere kuruldu. Ticari uyuşmazlıkların tahkim veya alternatif yöntemlerle çözülmesine imkân veren merkez, taraflara pek çok avantaj sağlıyor...

Uyuşmazlıklara alternatif ve hızlı çözüm

İSTANBUL Tahkim Merkezi (İSTAC) 6570 sayılı Kanunu ile 1/01/2015 tarihinde yürürlüğe girdi ve o zamandan bu yana tahkim ve arabuluculuk gibi alternatif uyuşmazlık yöntemleri konusunda uluslararası başvuru merkezi olarak görev yapıyor. Türkiye'deki ve dünyadaki ticari aktörler arasında olan uyuşmazlıkların çözülmesi için hizmet veren, bağımsız, tarafsız ve özerk bir kurum.

Ticari konularla sınırlı olan uyuşmazlıklar, tarafların aralarındaki sözleşme kapsamında İstanbul Tahkim Merkezi (İSTAC)'ne başvurmaları ile gerçekleştirilebiliyor. Tarafların aralarındaki doğmuş veya doğabilecek uyuşmazlıkların tümünün veya bazılarının tahkim yoluyla çözülmesi konusunda bir "tahkim anlaşması" olmak zorunda. Sözleşmelerinde, ihtilaf halinde "tahkim merkezi" ifadesinin yer alması şart. Taraflar arasındaki iddia ve talepler birden çok sözleşmeden doğuyorsa veya birden çok sözleşme ile bağlantılı ise, tüm sözleşmelerde bu iddia ve talepler tek bir tahkimde çözümlenebiliyor. Tüzel kişiliği haiz İstanbul Tahkim Merkezi'nin hakem kararları, nihai ve bağlayıcı olup dünyanın her yerinde icra edilebilmekte.

DEVLET MAHKEMESİNDEN FARKI

İstanbul Tahkim Merkezi'nde davalar, devlet mahkemelerine nazaran daha kısa sürede ve daha az masrafla sonuçlandırılıyor. Örneğin, 10 milyon TL tutarındaki bir uyuşmazlık için devlet mahkemeleri 683 bin TL almakta iken, İstanbul Tahkim Merkezi 343 bin TL alıyor. Kararlar, mahkeme kararları gibi icra daireleri vasıtasıyla temyize gidilmeksizin derhal icra edilebiliyor. Taraflar, uzman hakem veya hakemleri serbestçe seçebiliyor. Devlet yargılamasından farklı olarak dava aleni olmayıp tahkimle ilgisi olmayan kişilerin uyuşmazlık ve uyuşmazlığın neticesi hakkında bilgi sahibi olması yasaklanıyor. Yargılama esnasında ve sonrasında tarafların ticari sırlarının korunması bakımından bu durum etkin bir yöntem haline geliyor. Ayrıca kararların mahkeme kararları gibi

yayınlanma zorunluluğu olmayıp ancak tarafların izin verdiği durumlarda yayınlanabiliyor.

HARÇ VE HAKEM ÜCRETLERİ

Harç miktarı sabit olup, idari masraf ile hakem ücretleri uyuşmazlık konusunun değerine göre aşağıdaki gibi değişebiliyor:

Harç: Sabit olup dosya başına 300 TL.

İdari masraf: Uyuşmazlık konusunun değeri üzerinden, yüzde 1.5 ila binde 1 arasında uygulanıyor.

Hakem ücretleri: Uyuşmazlık konusunun değeri üzerinden, tek hakem için yüzde 5 ila binde 1, birden çok hakem kurulu için yüzde 7 ila binde 0.5 arasında uygulanıyor.

Doğrudan görüşme veya başka bir ifadeyle müzakere ve arabuluculuk da hukukumuzda bilinen ve az da olsa kullanılan alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemlerinden.

Şüphesiz, ülkemizde, tahkim ve alternatif

uyuşmazlık çözüm yöntemlerinin kullanım azlığının temel nedeni bu mekanizmaların yeterince bilinmemesi veya yanlış bilinmesi. Bu amaçla, özel hukuka tabi bağımsız bir kurum olarak çalışan İstanbul Tahkim Merkezi, Türkiye'de tahkim ve alternatif uyuşmazlık çözüm yollarının bilinmesi, anlaşılması ve kullanılmasının sağlanmasına ivme kazandırmak amacıyla kurulmuş bulunuyor.

Bazı şaibeleri önlemek için, merkez organlarının üyeleri ve diğer çalışanların merkez bünyesinde hakemlik veya arabuluculuk yapmaları yasaklanmış olup, ayrıca bu kişilerin görevleri dolayısıyla elde ettikleri bilgileri açıklamaları engellenmiş durumda.

Uyuşmazlıkların mahkemeler önünde değil de tarafların tercih ettiği tahkim veya bir alternatif çözüm yöntemiyle çözüme kavuşturulmasının pek çok faydası var. Bu faydalar arasında, çözümde taraf iradesinin katkısı nedeniyle toplumsal (ticari) barışın korunması, uyuşmazlığın etkin ve göreceli olarak az masrafla çözümü ile mahkemelerin iş yükünü azaltması sayılabilir.

